

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Нишу
П-1 У. 15378/16
17.03.2017. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Десе Симић, председника већа, Драгана Јовановића и Ненада Стојановића, чланова већа, са судским саветником Драганом Ранђеловић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Привредног друштва “А.А.” ..., ..., кога заступа директор Б.Б., против решења туженог Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Сектора за пореско-правне послове и координацију, Регионалног одељења за другостепени поступак Ниш, број 500-433-20-01216/2016-I5001 од 26.09.2016. године, у правној ствари понављања поступка, у предмету рефакције плаћене акцизе на деривате нафте, у нејавној седници већа, одржаној 17.03.2017. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба се **УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Сектора за пореско-правне послове и координацију, Регионалног одељења за другостепени поступак Ниш, број 500-433-20-01216/2016-I5001 од 26.09.2016. године и **РЕШАВА:**

УСВАЈА се жалба и **ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 113-47-03-00146/2016-002 од 14.06.2016. године и **РЕШАВА:**

II ОБУСТАВЉА СЕ понављање поступка покренуто по службеној дужности од стране првостепеног органа, окончано решењем Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 433/1012263170 од 12.01.2015. године.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 113-47-03-00146/2016-002 од 14.06.2016. године. Првостепеним решењем, ставом I диспозитива, понавља се поступак по службеној дужности окончан

решењем Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 433/1012263170 од 12.01.2015. године, код пореског обвезника "В.В." ..., са седиштем у ..., ..., ПИБ ..., као правног следбеника "А.А.", ..., са седиштем у ..., ..., ПИБ Ставом II диспозитива, поништава се решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 433/1012263170 од 12.01.2015. године, којим је пореском обвезнику "А.А.", ..., са седиштем у ..., ..., ПИБ ..., одобрена рефакција плаћене акцизе на деривате нафте набављених у периоду од 01.10. до 31.12.2013. године и то за 34.619,00 литара деривата нафте које се користе у индустријске сврхе из члана 9. став 1. тачка 3. Закона о акцизама у износу од 1.453.998,00 динара. Ставом III диспозитива, одбија се захтев "А.А.", ДОО ..., ..., ПИБ ..., за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који су набављени у периоду од 01.10. до 31.12.2013. године, и то за 34.619,00 литара деривата нафте из члана 9. став 1. тачка 3. Закона о акцизама у износу од 1.453.998,00 динара. Ставом IV диспозитива, налаже се "В.В." ..., са седиштем у ..., ..., ПИБ ..., као правном следбенику "В.В.", ..., са седиштем у ..., ..., ПИБ ..., да изврши уплату износа од 1.453.998,00 динара, за који је извршена рефакција акцизе, у корист рачуна 840-30272845-74, са позивом на број 97 49113100923381. Ставом V диспозитива, одређено је да ово решење постаје извршно у року од 15 дана од дана пријема. Ставом VI диспозитива, одређено је да ако порески обвезник не плати наложени износ у року од 15 дана од дана пријема решења, дужан је да обрачуна и плати камату по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто за период почев од 16-тог дана од дана пријема, па до дана уплате. Ставом VII диспозитива, одређено је да ако порески обвезник не уплати наведени износ у остављеном року, приступиће се принудној наплати. Ставом VIII диспозитива, прописано је да жалба не одлаже извршење решења.

У тужби поднетој Управном суду 04.11.2016. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и повреда правила поступка. Указује да остаје у целости код навода жалбе на првостепено решење, а који су игнорисани од стране туженог органа. Наводи да је повређена одредба члана 247. став 1. Закона о општем управном поступку, јер је првостепени орган приступио понављању поступка без доношења Закључка којим се понављање дозвољава. Даље, наводи да се првостепени орган у уводу решења не позива на одредбу Закона о општем управном поступку, која је основ за понављање поступка окончаног правноснажним решењем тог органа, да се тек из образложења првостепеног решења види да је поступак поновљен основом одредбе члана 239. тачка 9. наведеног Закона, где тај орган налази да је вођен скраћени поступак без учешћа подносиоца захтева, као странке у поступку, односно да исти није учествовао у поступку, већ је само доставио писану изјаву. Сматра да су ови наводи првостепеног органа нетачни, јер је подношењем захтева, достављањем потребне документације и достављањем писане изјаве, омогућено учешће странке у поступку, због чега се по овом основу не стичу услови за понављање поступка, при чему је овај основ прописан у корист саме странке. Истиче да се порески орган није придржавао основних начела пореског поступка, а пре свих начела законитости из члана 4. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији

и начела поступања у доброј вери из члана 8. став 1. истог Закона. Наиме, одбијањем жалбе тужени орган је конвалидирао незаконито поступање првостепеног органа, чиме је допринео и да овај акт буде незаконит. Предлаже да Суд закаже и одржи усмену, јавну расправу и након одржане расправе тужбу уважи и оспорено решење поништи.

У одговору на тужбу, тужени истиче да остаје при оспореном решењу и предлаже да суд одбије тужбу, као неосновану.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, број 111/09), Управни суд је, оценом навода тужбе и списка ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Одредбом члана 239. тачка 9. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, број 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, број 30/10), прописано је да ће се поступак окончан решењем против кога нема редовног правног средства у поступку (коначно решење) поновити, ако лицу које је требало да учествује у својству странке није била дата могућност да учествује у поступку.

Одредбом члана 240. став 1. истог Закона, прописано је да понављање поступка може тражити странка, а орган који је донео решење којим је поступак завршен може покренути понављање поступка по службеној дужности.

Одредбом члана 114. став 1. истог Закона, прописано је да ће надлежни орган покренути поступак по службеној дужности када то одређује закон или други пропис и када утврди или сазна да, с обзиром на постојеће чињенично стање, треба покренути поступак ради заштите јавног интереса.

Из списка и образложења оспореног решења произлази да је у поновном поступку пред првостепеним органом пореском обвезнику "А.А.", ..., решењем број 433/1012263170 од 12.01.2015. године, одобрена рефакција плаћене акцизе на деривате нафте набављених у периоду од 01.10. до 31.12.2013. године и то за 34.619, литара деривата нафте из члана 9. став 1. тачка 3. Закона о акцизама у износу од 1.453.998,00 динара. Из списка и образложења оспореног решења, даље, произлази да је првостепени орган у смислу одредбе члана 239. тачка 9. Закона о општем управном поступку, пре него што је приступио понављању поступка, упутио позив тужиоцу 30.05.2016. године, ради учешћа у поступку, којем позиву се тужилац одазвао 03.06.2016. године, о чему је сачињен Записник број 113-47-03-00146/2016-001. У проведеном поступку тужиоцу је презентован разлог понављања поступка по службеној дужности у циљу заштите јавног интереса, односно да је по поднетом захтеву за рефакцију акцизе, вођен скраћени поступак без учешћа подносиоца захтева, као странке у поступку, односно да исти није позван на учешће у поступку. На наведени записник тужилац је изјавио примедбе 06.06.2016. године, у којима наводи да му је затражено да достави доказе о утрошцима електричних енергената у индустријске сврхе, који су већ достављени и да је могао

да користи други енергент да је знао да нема право на рефакцију акцизе, као и да Евро-дизел није користио за превоз, већ искључиво за радне машине. Наведене примедбе, првостепени орган је оценио неоснованим, јер је решење донето у скраћеном поступку, само уз достављену изјаву пореског обвезника, која није била поткрепљена доказима, те када је је затражено од обвезника у току усмене расправе да пружи доказе о предаји документације, то није учинио ни тада, нити је исте доставио уз примедбе. Са изнетих разлога, првостепени орган је одлучио као диспозитиву ожалбеног решења од 14.06.2016. године.

Код оваквог стања ствари, тужени орган налази да је правилно поступио првостепени орган када је основом одредбе члана 239. тачка 9. Закона о општем управном поступку, поновио по службеној дужности поступак окончан решењем првостепеног органа број 433/1012263170 од 12.01.2015. године, јер нема доказа да је тужиоцу омогућено учешће у поступку који је претходио доношењу ожалбеног решења, у смислу члана 9. и 133. Закона о општем управном поступку, нити је та неправилност отклоњена у поступку по жалби, у смислу члана 226. истог Закона. Тужени орган оцењује да није од утицаја чињеница да је тужилац, како наводи у жалби, подносио захтев за рефакцију плаћене акцизе и изјашњавао се писаним путем и да сматра да је на тај начин учествовао у поступку. Ово, с обзиром, да се подношење захтева за рефакцију плаћене акцизе и достављање одговарајуће документације уз захтев, не може уподобити са саслушањем странке у поступку. Тужени орган, даље, налази да орган који води поступак мора подједнако водити рачуна о заштити права грађана и заштити јавног интереса. Из наведеног, имајући у виду општи дух, смисао и циљ закона, тужени орган закључује да ни саслушање странке није прописано само у интересу странке, како то несновано тврди жалилац, нити да је законодавац одредбу члана 239. Закона о општем управном поступку, прописао само у интересу странке, ограничавајући тиме порески орган да понављање поступка из разлога прописаних чланом 239. тачка 9. наведеног Закона, може дозволити само из одређених разлога, међу које не спада тачка 9. тог члана, односно приписујући да је понављање поступка из разлога прописаних чланом 239. тачка 9. Закона, ексклузивно право које припада само странци у поступку.

По оцени Управног суда, оспорено решење је донето уз повреду правила поступка, будући да у конкретном случају нису били испуњени услови за понављање поступка по службеној дужности у циљу заштите јавног интереса, применом одредбе члана 239. тачка 9. Закона о општем управном поступку, на коју се првостепени и тужени орган позивају. Наиме, понављање поступка са разлога прописаних тачком 9. наведеног члана Закона, може се покренути само по захтеву странке, док се странком, у смислу одредбе члана 240. став 1. истог Закона, сматрају: лица која су у том својству учествовала у окончаном управном поступку, лица која нису учествовала у поступку, иако су за то била легитимисана и правни следбеници странке. Због наведеног, Суд налази да се у конкретном случају, поступак основом наведене тачке Закона није могао покренути од стране првостепеног органа.

Поред наведеног, Суд напомиње да орган који је донео решење којим је поступак завршен, у смислу одредбе члана 114. став 1. истог Закона, може покренути понављање поступка по службеној дужности само када је то потребно ради заштите јавног интереса. Због тога је првостепени орган био дужан да изнесе околности из којих се види постојање разлога за заштиту јавног интереса, што је у образложењу оспореног решења пропустио да учини и тужени орган. Наиме, овлашћење на коришћење овог ванредног правног средства по службеној дужности је установљено због забране *reformatio in reius*, односно забране преиначења правноснажне одлуке на штету странке, јер би у супротном била нарушена правна сигурност.

Одредбом члана 43. став 1. Закона о управним споровима, прописано је да када нађе да оспорени управни акт треба поништити, суд ће пресудом решити управну ствар, ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то. Таква пресуда у свему замењује поништени акт (спор пуне јурисдикције).

Како у конкретној правној ствари, према налажењу Суда, нису били испуњени услови за понављање поступка по службеној дужности основом одредбе члана 239. тачка 9. Закона о општем управном поступку, а коју повреду оспореним решењем није санкционисао тужени орган, Управни суд је, нашао да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, због чега је на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, ставом I диспозитива, уважио тужбу и поништио оспорено решење, а како у конкретном случају природа ствари дозвољава и чињенично стање пружа поуздан основ за доношење одлуке у спору пуне јурисдикције, то је, Суд, на основу одредбе члана 43. став 1. Закона о управним споровима у вези са одредбом члана 152. став 5. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", број 80/02...15/16), будући да је погрешно примењен пропис на основу којег се решава ствар, усвојио жалбу тужиоца и поништио решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Филијале Власотинце, број 113-47-03-00146/2016-002 од 14.06.2016. године.

Како је предметни поступак покренут по службеној дужности, а по оцени Управног суда нема услова за даље вођење тог поступка, Суд је, сагласно одредби члана 121. став 4. Закона о општем управном поступку, обуставио поступак, налазећи да је то интересу странке, овде тужиоца, одлучујући као у ставу II диспозитива ове пресуде.

Одредбом члана 33. став 2. Закона о управним споровима, прописано је да суд решава без одржавања усмене расправе, само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, или ако странке на то изричито пристану, а у ставу 3. истог члана, прописано је да је суд обавезан да посебно наведе разлоге због којих није одржао усмену расправу.

Полазећи од изнетих норми, а имајући у виду захтев тужиоца да се у овој ствари одржи усмена јавна расправа, Суд је нашао да њено одржавање није обавезно, сматрајући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, као и да је законитост оспореног решења Суд могао да цени на основу стања списка предмета, при чему је имао у виду да би се одржавањем усмене јавне расправе одуговлачио судски поступак и да би то изискивало трошкове тужиоца, а да је одредбом члана 10. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...55/14), који се сходно примењује према одредби члана 74. Закона о управним споровима, између осталог, прописано да је суд дужан да поступак спроведе без одуговлачења, у складу са претходно одређеним временским оквиром за предузимање парничних радњи и са што мање трошкова.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана: 17.03.2017. године, II-1 У. 15378/16

Записничар,
Драгана Ранђеловић ,с.р.

Председник већа-судија,
Деса Симић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЦРП